

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoP/53/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822201635
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5822201635.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ladislava Mejstříka a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Vladimíra Topoľančíka, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: B. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matka - Mgr. B. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX/XX, A. a otec - F. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX/XX, S., zastúpený JUDr. Pavlom Novotným, advokátom so sídlom A. X. XXXX/X, T. O., o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo, č. k. 4P/73/2022-92 zo dňa 28.10.2022, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že:

Súd z v e r u j e maloletú B. P., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať maloletú a spravovať jej majetok budú obidvaja rodičia.

Otec maloletej je oprávnený stýkať sa s maloletou, každý párný týždeň v piatok od 17:00 hod. do nedele 17:00 hod. s tým, že otec si maloletú pred uskutočnením styku prevezme a po ukončení styku matke vráti v mieste obvyklého pobytu maloletej.

Matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a maloletú otcovi v určenom čase v mieste obvyklého pobytu maloletej odovzdať.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej vo výške 150,- eur mesačne a to vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej počnúc dňom vykonateľnosti uznesenia.

Neodkladné opatrenie sa n a r i a ě u j e až do právoplatnosti rozhodnutia súdu o úprave práv a povinností k maloletej B. P.

odôvodnenie:

1) Napadnutým uznesením Okresný súd Námestovo zamietol návrh otca maloletej B. P. na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal maloletú B. zveriť do osobnej starostlivosti matky s právom oboch rodičov zastupovať maloletú a spravovať jej majetok, pričom styk otca s maloletou navrhol upraviť tak, že bude oprávnený stretávať sa s maloletou každý párný víkend od piatku od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod. a navrhol, aby ho súd zaviazal platením výživného vo výške 150,- eur mesačne. Pri rozhodovaní vychádzal z ust. § 2 ods. 1 CMP, § 324 ods. 1, § 325, § 329 ods. 1, 2 CSP, čl. 5 veta prvá Zákona o rodine. Z doposiaľ zabezpečených dôkazov mal preukázaný záujem otca o styk s dcérou. Poučený z rozhodovania v iných veciach, v ktorých vystupovala matka maloletej ako účastníčka konania, dospel k záveru podobne ako kolíznym opatrovník, že v danej veci bude nutné vykonanie dokazovania pribratím znalca z odboru pedopsychológia a akékoľvek rozhodnutie, ktoré by súd vo veci vydal, by sa minulo

účinkom a nespĺnilo by teda žiaden účel. Vo veci bude v dohľadnej dobe určený termín pojednávania, na ktorom ustáli ďalší smer dokazovania v závislosti od výsluchu účastníkov, vrátane zisťovania názoru maloletej B..

2) Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie otec podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Odôvodnenie v bode 47. napadnutého rozhodnutia považoval za nedostatočné, nepresvedčivé, ale najmä za nepreskúmateľné, keďže z neho nie je možné dovodiť, aké konania (iné veci) mal súd na mysli a súčasne aký majú tieto konania súvis s danou vecou, keďže samotná skutočnosť, že v nich matka vystupovala ako účastníčka, nemôže mať žiaden význam pre toto konanie, keďže v ňom vystupujú (okrem matky) úplne iní účastníci. Ani pribratie znalca z odboru pedopsychológie nevylučuje nariadenie neodkladného opatrenia, navyše keď vypracovanie znaleckého posudku trvá aj niekoľko mesiacov, počas ktorých by mu bolo znemožnené stykať sa so svojou dcérou. Hoci formálne rozhodnuté bolo, súd (zjednodušene povedané) konštatoval, že v podstate akékoľvek rozhodnutie je zbytočné a nemá preto zmysel neodkladné opatrenie nariaďovať. Takýto záver je v priamom rozpore nielen s jeho ústavným právom na spravodlivý proces, ale aj porušením jeho práva na styk s dcérou a takisto práva maloletej na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Maloletá B. sa vyjadrila, že by sa s ním chcela stretávať a paradoxne aj matka súhlasila s rozsahom styku, ako to požadoval v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Za takéhoto stavu hrozí ich citové odcudzenie. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd vyhovel jeho návrhu ohľadom úpravy styku s maloletou.

3) Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 65 CMP a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) odvolaním napadnuté uznesenie podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, že zveril maloletú B. P., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať maloletú a spravovať jej majetok budú obidvaja rodičia a otcovi umožnil styk s maloletou, každý párný týždeň v piatok od 17:00 hod. do nedele 17:00 hod. s tým, že otec si maloletú pred uskutočnením styku prevezme a po ukončení styku matke vráti v mieste obvyklého pobytu maloletej. Matke uložil povinnosť maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a maloletú otcovi v určenom čase v mieste obvyklého pobytu maloletej odovzdať a otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej vo výške 150,- eur mesačne a to vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej počnúc dňom vykonateľnosti uznesenia. Neodkladné opatrenie nariadil až do právoplatnosti rozhodnutia súdu o úprave práv a povinností k maloletej.

4) Z obsahu spisového materiálu odvolací súd zistil, že na súde prvej inštancie prebieha pod sp. zn. 4P/73/2022 konanie o návrhu otca na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej B., ktorým otec navrhol, aby súd zveril maloletú do jeho starostlivosti s tým, že styk neupraví a matku zaviazal na povinnosť prispievať otcovi na výživu maloletej sumou 150,- eur mesačne. V rámci tohto konania otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd upravil pomery medzi účastníkmi do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci sp. zn. 4P/73/2022 a na základe ktorého žiadal, aby súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať ju a spravovať jej majetok budú obidvaja rodičia, upravil styk otca s maloletou a zaviazal ho na povinnosť prispievať maloletej na výživu sumou 150,- mesačne. Otec v návrhu dôvodil tým, že matka s maloletou odišla zo spoločnej domácnosti dňa 05.08.2022, čím došlo k prerušeniu pravidelného kontaktu otca s maloletou, pretože matka neumožňuje otcovi styk s maloletou. Súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím mal za to, že akékoľvek vydané rozhodnutie by bolo neúčelné, keďže vo veci bude nutné vykonať dokazovanie pribratím znalca, a preto návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

5) Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6) Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7) Neodkladné opatrenie umožňuje rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Je celkom výnimočným opatrením a súd pri rozhodovaní musí vždy prihliadnuť na to, aby prípadným vyhovením návrhu nedošlo k neprimeranému zásahu do práv dotknutých osôb. Na tieto okolnosti je potrebné obzvlášť prihliadať pri rozhodnutiach týkajúcich sa maloletých detí, kde súd prihliada v prvom rade na ich záujmy, a teda musí zvažovať, či bez takéhoto rozhodnutia hrozí ujma práve na ich strane. V prípade maloletých detí pritom nemusí potreba dočasnej úpravy vyplývať len z

naliehavosti situácie, ale aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na dočasnej úprave pomerov. Pri posudzovaní tohto záujmu sa okrem iného zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod.

8) V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa nevykonáva dokazovanie v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní, toto dokazovanie teória práva označuje ako osvedčovanie. Osvedčovaním sa zisťujú najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Z povahy neodkladného opatrenia vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti, ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie.

9) Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd mal osvedčené, že v danom prípade sa vyžaduje okamžitá úprava neodkladným opatrením vo vzťahu k zvereniu a výživy maloletej so zachovanou úpravou práva styku otca s maloletou, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu vo veci samej. Rodičia maloletej spolu nežijú, ich komunikácia ohľadom maloletej je problematická, pričom otcovi zo strany matky nebolo umožnené ani jedno stretnutie s maloletou, s ktorou bol pred odchodom matky s dieťaťom zo spoločnej domácnosti v dennodennom kontakte, a preto niet pochybností o tom, že v aktuálnej situácii je potrebné bezodkladne dočasne upraviť pomery účastníkov.

10) Matka aktuálne s maloletou býva na adrese A. XXXX/XX, A.. Maloletá je žiačkou 4. ročníka ZŠ a MŠ H., v ktorej matka pracuje ako učiteľka. Z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom neboli zistené nedostatky v zabezpečovaní osobnej starostlivosti matky o maloletú. V zmysle správy kolízneho opatrovníka zo dňa 11.10.2022 maloletá počas pohovoru uviedla, že je jej s maminou dobre, chce ostať pri mamine, ale chcela by sa stretávať aj s ocinom, a preto odvolací súd zohľadňujúc všetky osvedčené okolnosti daného prípadu ako i názor maloletej zveril maloletú do dočasnej starostlivosti matky a otcovi upravil styk s maloletou za účelom nepretrhnutia ich väzieb, a to v súlade s návrhom otca, s ktorým vyjadrila súhlas i matka vo svojom vyjadrení zo dňa 23.10.2022. Súdom určený styk zároveň zohľadňuje aj vek maloletej.

11) Odvolací súd mal zároveň na zreteli aj vývinové potreby maloletej, a preto dočasne upravil aj vyživovaciu povinnosť otca k maloletej a to v navrhutej výške 150,- eur mesačne. Otec osvedčil, že matke posielal peniaze na výživu maloletej v tejto výške, a preto mal i odvolací súd za to, že je v schopnostiach a možnostiach otca podieľať sa na výžive maloletej v tejto sume, ktorú považoval na účely neodkladného opatrenia za dostačujúcu na zabezpečenie základných potrieb maloletej. Odvolaciemu súdu je známa argumentácia matky vo vzťahu k dočasnému výživnému vo výške 150,- eur, keďže ho navrhovala vo výške 350,- eur, a preto v tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že v danom štádiu konania (t. j. pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia) súd neskúma zákonné podmienky podstatné pre určenie vyživovacej povinnosti (uvedené v § 62 a nasl. Zákona o rodine) a nezaoberá sa ani rozsahom a výškou odôvodnených potrieb tak na strane oprávneného (maloletého dieťaťa) ani na strane povinného (v danom prípade pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení - otca). Okolnosti vo vzťahu k rozsahu odôvodnených potrieb maloletej (vrátane preskúmania majetkových a zárobkových pomerov na strane oboch rodičov) budú predmetom dokazovania v konaní vo veci samej.

12) Jedná sa len o dočasné rozhodnutie, ktoré neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej. Ostatné rodičmi uvádzané skutočnosti by mali byť z hľadiska objektívnosti preskúmané vo veci samej. Keďže otec vo veci samej žiada, aby súd jemu zveril do osobnej starostlivosti maloletú, bude nevyhnutné vykonať dokazovanie zo strany súdu prvej inštancie, kto z rodičov má lepšie osobnostné predpoklady ako aj schopnosti zabezpečovať plnohodnotnú starostlivosť a výchovu maloletej. Až meritórne rozhodnutie vo veci samej môže vnieť do právnych vzťahov účastníkov stabilitu, keď sa rozhodne, aké bude výchovné prostredie maloletej, ako sa druhý z rodičov, ktorému maloletá nebude zverená do osobnej starostlivosti, bude podieľať na realizácii rodičovských práv a povinností.

13) Záverom je potrebné uviesť, že každý z rodičov má právo podieľať sa na výchove dieťaťa a povinnosťou rodiča, ktorému maloleté dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti, je primeraným spôsobom vplývať na dieťa tak, aby nedochádzalo k narušeniu vzťahov k druhému rodičovi.

14) Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).